

Jeg maa altsaa mene, at Sagen i og for sig er ganske klar: en saadan Undtagelsesret, som her ved tilfældige Omstændigheder, gammel Skik er blevet gældende for nogle enkelte Kommuner i Landet, lader sig dog meget daarligt forsvare, almindelig Lov maa gælde ogsaa for disse Kommuner. Det forekommer mig, at alle de tidligere Talere ogsaa staa paa dette Standpunkt, saa at Lovforslaget maatte kunne fremmes gennem Landstinget i ganske kort Tid til den højtærede Justitsministers Tilfredshed, og intet kan være mig kærere, end at denne Tilfredshed kan opstaa.

Justitsministeren (Steincke): Jeg takker samtlige ærede Ordførere for deres Tilslutning til Lovforslagets Grundtanke, om end ikke til Tekstens Formulering. Det Spørgsmaal, der har været rejst, og naturligvis med Rette har været rejst, er, hvad der kan tale for, at den bestaaende Rets-tilstand vedblivende bevares særlig for Københavns Kommune. Med Hensyn til Haderslev og Aabenraa Kommuner er Forholdet det, at disse Kommuner ikke er spurgt. Det var givet, at Interesserne der var ganske minimale, og det var fra mit Synspunkt givet, at ganske uanset hvad disse Kommuner vilde have svaret, var der ingen Grund til at opretholde disse oldnordiske Regler for en eller to tilfældige Kommuner her i Landet. Det eneste Spørgsmaal, der kunde være Tale om at drøfte, angik Københavns Kommune, hvor Forholdene ligger væsentligt anderledes. Udgangspunktet maatte imidlertid ogsaa her være det: kan der ikke anføres ganske særlige Betragtninger for Københavns Kommunes Særstilling, maa ogsaa denne Særstilling bortfalde. Og en nærmere Undersøgelse viste, at saadanne Betragtninger egentlig ikke kunde gøres gældende.

Forskellige ærede Ordførere har spurgt, hvad Magistraten egentlig har svaret til Begrundelse af sin Vægren ved at gaa ind paa denne Lov. Magistraten har svaret følgende — det er ikke længere, end at jeg hurtigt kan læse det op —: „Tilbagesendes Justitsministeriet, idet Magistraten skal udtale, at der efter de Undersøgelser, som i sin Tid blev foretaget i Anledning af Retssagen om Kapitalen efter Fru Schoor, antagelig neppe vil indtræffe Tilfælde, hvor Magistraten ikke blandt andet ved Hjælp af det i Raadstuearkivet værende Materiale vil kunne paavise Grænserne for Københavns Jurisdiktion i Aaret 1771, selv om det

maaske nok i enkelte Tilfælde kan medføre besværlige og vidtløftige Arkivundersøgelser. Under de for Haanden værende økonomisk vanskelige Forhold vil Magistraten anse det for uforsvarligt, at Københavns Kommune berøves nogen om end nok saa ringe Indtægt. Naar Finansministeriet anser det for ønskeligt at komme bort fra de Vanskeligheder, den gældende Ordning bereder, deler Magistraten ganske dette Synspunkt, men maa anmode om, at en Ændring i Reglerne ikke finder Sted, saaledes at Københavns Kommune berøves nogen Indtægt. Magistraten skal foreslaa, at Bestemmelserne ændres til, at Arvefaldsretten tillægges Københavns Kommune for Kommunens territoriale Omraade til enhver Tid.“ Man vil se, at dette Svar for det første gaar ud paa, at man kun kan gaa med til en Ændring, der ikke alene bevarer den hidtil gældende Ret, men udvider den meget betydeligt, til at gælde Københavns nuværende Omraade. Herom kunde der selvfølgelig aldeles ikke være Tale, naar Spørgsmaalet var, hvorvidt man skulde ophæve den Særstilling, Københavns Kommune har. Til Fordel for at bevare denne Særstilling siger Magistraten egentlig ikke andet, end at det under de for Haanden værende økonomisk vanskelige Forhold maa anses for uforsvarligt — altsaa fra Magistratens Synspunkt —, at Københavns Kommune berøves nogen om end nok saa ringe Indtægt. I det sidste ligger jo, at Indtægten ikke er stor, og efter hvad jeg har faaet oplyst, kan jeg svare det ærede 17de tingvalgte Medlem (Brandes), at Magistraten regner med, selv om den jo ikke kan vide noget nøjagtigt, at Beløbet gennemsnitlig ikke vil andrage mere end 5 000—6 000 Kr. om Aaret. Men disse 5 000—6 000 Kr. betragter jeg ingenlunde som sikre for Kommunen, thi Magistraten har jo alligevel ikke Ret, naar den hævder, at det ved Hjælp af det i Raadstuearkivet værende Materiale næsten altid vil være let at paavise Grænserne for Københavns Jurisdiktion i Aaret 1771. Disse Grænser er nemlig afgørende, idet der ifølge gældende Bestemmelser kun kan tilkomme Københavns Kommune Ret til herreløs Arv efter de Arvefald, der, før Forordningen af 15. Juni 1771 traadte i Kraft, henhørte under Københavns borgerlige Jurisdiktion. Altsaa, man maa i hvert enkelt Tilfælde ikke blot afgøre, hvorvidt det Sted, hvor afdøde boede ved sin Død, ligger indenfor det Omraade, som Stadens Jurisdiktion havde før Juris-